

0 01171

" EL NOSTRE FEMINISME "

-Conferencia de AURORA
BERTRANA -Presidenta de
" LYCEUM CLUB " de Bar-
celona - Ateneu Barcelo
nès - 15-10-931. -----

" EL NOSTRE FEMINISME "

Senyores, Senyors :

Jo vinc avui a parlar-vos, en nom de "LYCEUM CLUB " de Barcelona. Les meves companyes de Junta han volgut honorar-me amb aquesta missió. He cregut un deure acceptar. Ho he fet sense vacil.lacions. Quan fá uns mesos es feu una crida a totes les dones de Catalunya o que resideixen a Catalunya, la major part de dames significades dintre el mon intel.lectual i social varen fer el sord. No els ha ni faig cap retret, ho faig constar, ara, perque no estrenyessiu que fos jo, la escriptora sense titols acadèmics, exultadora de la naturalesa, defensora de les races salvatges oprimides, qui ocupi avui aquesta honorable tribuna. Hi soc perque a d'altres mes instruides i mes ben preparades no els hi ha plagut d'esser-hi. Hi he vingut com un soldat rás, emissari d'exploració

i tanteig. Mes tard, quan la veritable avançada cultural femenina que nosaltres preparém, es descapdelli, aquestes dames podran dirigir-la (si els hi plau de fer-ho) i el voluntari humil que jo represento, tornarà a les files content d'haver avançat a l'hora del perill (el perill del ridicul que tanta por fá a les nostres dones), pero satisfet de cedir el seu lloc a qui sigui més competent en la materia.

oooo

Desgraciadament, a casa nostra, ~~la major part de les~~ ^{moltes} senyores que han estudiat per assolir un titol oficial, en senten un orgull tan pregon, es creuen tan superiors a les altres que tot concurs amb elles resulta una mica dificil. S'han tancat egoistament dintre llur torre de vori. I no es recorden prou de les que no han tingut la mateixa sort que elles.

Jo espero, pero, ~~no puc~~ ^{m'a treuixo a} esperar, que quan la por del ridi-

col s'hagi esvait, quan Lyceum Club de Barcelona ~~hagi~~ assolí el seu desenvolupament cultural i social, en una paraula quan s'hagi imposat plenament i sigui conegut per tot arreu amb un prestigi indiscutible, aleshores, les intel·lectuals es complaurán cooperan a la nostra obra.

Fins ara tots els títols i garanties que podem donar les que hem fundat Lyceum Club, és el nostre afany d'aprendre i la nostra ferma voluntat de portar a la dona del poble un xic d'espiritualitat i cultura.

Creiem que el poble no en té prou de menjar i vestir. Nosaltres ens hem acoplat amb la pretensió de portar-li un petit raig de sol cultural.

Ja veieu que no som pas un grup de dones sabies, encatronades pel pedantisme; si voleu gratificar-nos d'un títol anomenem-nos :dones de cor.

Volem aprendre ! Tenim una sed intensa d'instruir-nos

i orientar-nos, pero així que ens sentim aptes per a començar la nostra tasca social, irém de cara al poble, (- ho repeteixo,) sense altres aspiracions que la comprensió de Catalunya i la seva simpatia incondicional.

Per aixó soc aquí avui, per a que aquells que han tingut la gentilesa de venir a escoltar-me, surtin assabentats plenament dels ideals ~~de~~ de "Lyceum Club".

Que aquestes paraules serveixin d'excusa i d'introducció. Ara, judiqueu els nostres anhels feministes.

.&.&.

En fundar una nova Associació femenina (dintre la qual voldria veure totes les dones intel.ligents de Catalunya) cal determinar un punt infinitament delicat : L'esperit d'aquesta Associació.

Mes tard vos parlaréⁿ dels nostres projectes i programes, pero ara desitjo fer-vos comprendre ^{avans que} ~~veieu~~ tot els nostres anhels espirituals i pel demunt de tot EL NOSTRE FEMINISME.

La paraula feminisme, ha estat molt sovint mal interpretada. Essent la seva formació composta per la paraula fembra i el sufixe grec isme deu voler dir simplement :tendències en pró de la dona. Ja veieu doncs que ésser feminista no vol pas dir cap cosa terrible ni esveradora. A mi em sembla que no hi pot haver cap dona que no en sigui de feminista, agafant aquest mot en el seu estricte sentit originari. De la mateixa manera que no hi ha cap home que no sigui en pro de l'home.

Però baix aquest simple mot, amarat d'innocència, s'han comés tants errors, s'han dit tantes incongruències que la significació de

la paraula feminisme ha estat considerablement deformada. Pels uns vá esser enlairada fins a les cimes mes heroiques, i pels altres rebaixada fins al ridicul mes pregón. El feminisme de LYCEUM CLUB es un simple i honrat feminisme basat en la significació primitiva d'aquesta modesta paraula.

Jo espero que tots compendrán aquesta petita aclaració preliminar, que enfebleix una mica la meua tímidesa. Enfocar aquesta qüestió no es ni fàcil ni de lluiment. I després de tot el que s'ha discutit, menassat, enverinat i rigut per culpa del feminisme es té de menester un cert valor per afrontar aquest tema.

Us ho diré ben clar i en paraules ben simples perquè tot-hom ho entengui. LYCEUM CLUB vé a treballar de ferm per a la dignificació de la dona, ~~no solament per una classe de dones, sino per totes les dones~~

Les nostres pretensions van de dret a l'esperit femení. I en-

cara os diré mes, nosaltres esperém que mes tard la dona espiritualitzi l'home.

La influencia ^{femenina} / ~~de la dona~~ dintre la societat es tan incontestable, que sovint en sentir parlar un home, endevineu l'esperit de la seva muller. I si trobeu aquest argument feble, us en presentaré un altre que ja ningú gosará discutir : Els fills solen sofrir o beneficiar (segons els cassos) al menys fins els 20 anys (sino tota la vida) de la educació i la moral que han rebut de ^{llur} ~~la~~ /mare. (I dic solen per que hi ha cassos de personalitat tan acusada que l'influencia dels pares es nula).

Tots convindreu amb mí, que no es el pare sino la mare la que deu educar als fills. I nosaltres convindrem amb els homes que no deu ésser la dona la que surti de casa a guanyar el pà de la familia. (Aquest punt ~~el~~ tractarém mes tard).

Hi han una infinitat d'Associacions femenines i també masculines, que treballen intensament i eficaç, pels drets de la dona,

pel ben estar de la dona, per a la instrucció de la dona. Poques, pot esser cap, s'ha consagrat a desenvolupar, equilibrar i aguditzar l'esperit femení.

Nosaltres no aném a lluitar pel ben estar material del poble, ni de la classe mitja (hi ha un corrent prou general i abassegador de materialisme per que el nostre esforç afegexi res al conjunt). Respectem i admirem l'esforç de tots aquells homes i dones que tant activament s'en preocupen i creiem que són en camí de reixir. Tenim fé en que la dona del poble que tant ha sofert i lluitat, arribará a menjar, a vestir i a allotjar-se d'una manera suficient, i que els seus fills reberán una instrucció exactament igual a la dels benestants.

Tenim una creença tant ferma en aquestes reformes socials, que no pensém que sigui per a nosaltres l'hora de intervenir-hi.

Tot el nostre esforç vá encaminat, com he dit, al perfeccionament espiritual i moral de la dona.

Mentres els altres lluiten pels drets i pel benestar ma-

terial, nosaltres aném a lluitar en prò dels deures i del benestar espiritual. Consti que si introduim en el nostre programa algunes activitats instructives no ho fem per a procurar a les nostres associades mitjans de guanyar diners, sino amb l'intenció d'enriquir llur cultura.

No tenim cap desig de marxar soles a la lluita. Al contrari, voldriem completar l'obra social que s'inicia i que porta una alenada renovadora tant potent.

Preguem que se'ns ajudi, perque cap ~~home~~^{ésser} intel.ligent podrà negar-nos que l'esperit del poble també té dret a surar. I que aquesta lluita formidable per^emenjar, vestir i allotjar-se té d'esser completada per una educació general.

La dona és essencialment educadora i el grup feminista en nom del qual ^{jo}parlo es proposa portar a cap una sèrie de plans seriament meditats amb l'afany de perfeccionar la dona en general, enlairant-la ~~espiritualment~~. *per medi de la cultura.*

EL QUE LA DONA ESPANYOLA HA ESTAT FINS ARA.-

La dona espanyola ha estat fins ~~ara~~ fá poc (i segueix essent encara en gran nombre) d'una feminitat tan mal compresa, tan terra a terra, que sovint actua mes com a fembra que com a dona. Podem dir sense por d'exagerar, que la cultura de la dona espanyola es troba al nivell mes baix de totes les cultures europees.

No os esvereu de la meva cruesa. Tinc ^{de} ~~que~~ parlar clar perque ens entenguém. Creieu que em dol, i m'ha afectat sempre pregona-ment veure l'enderreriment cultural en que viuen les dones a casa nostra. Ho lamento tan com admiro aquell petit nombre que pel seu propi esforç han assolit un nivell cultural remarcable.

Pero en general, l'esperit femení, ha viscut ~~fora de les condicions~~ ^{fan negociats i} ~~si no podent~~ en una negligència tan absoluta, que al viure de les nostres dones s'acostava mes al viure animal que al de l'home. (I dic s'acostava

perque ara, les coses ja comencen de canviar).

Si la dona de la nostre classe (en general) tingués consciencia de la pobresa espiritual en que ha viscut fins are, en sentiria una vergonya profunda.

Desde joveneta tot el que se li demanava ~~era~~, socialment, ^{era} fer goig i esser honesta. El desenvolupament de l'esperit era absent de tots els calculs educatius maternals, ~~è~~ paternal. ^{i fins es colars} Esser maca i honrada formaven el conjunt de qualitats exteriors indispensables per a despatxar la mercaderia (que era el que es buscava).

El sentit practic i rel.ligiós de la nostra dona completava aquestes qualitats.

La noia perfecta casadora era, la noia bonica, seria, rel.ligiosa i económic.

I aquest patró de dona que acabo de pintar-vos es encara l'ideal femení de molts petits burgesos catalans.

Si totes les dones s'haguessin acontentat d'esser bones mestresses de casa, posar fills al mon i mes tard anar al cel, confessem que el patró era perfecte. La dona, pero, es recordava de tant en tant que posseïa un esperit i aspirava en primer lloc (horrible pretensió) a estimar i ésser estimada, ~~no~~ no solament com a procreadora i escarràs domestic, sino com a companya de l'home, amb amor (amb tot l'enlaira-ment que abasti aquest vell mot tan desacreditat) El seu esperit te- nia d'acontestar-se (i ara no em digueu que blasfemo) amb l'esperan-ça d'un mes enllà. No hi havia per a ella en el mon ni una alenada d'espiritualitat. La oració era el sol refugi de la dona espanyola com cal, respectada i ben vista per la societat. I ni tant sols l'amor carnal pel seu home l'legitim li era permés. Sabia que complint amb goig i amb passió els seus deures de dona, es condemnava a les penes eternes.

Al mateix temps l'home també sentia de tant en tant un efluvi

de desig amorós que sortís dels seus deures purament pro-creadors, però com que la seva dona llegítima no li ofrenave ni els encants ni les gracies de l'amor passional ni espiritual, ell anava a cercar-los fora de la llar. L'amor dintre la llar mateixa era considerat com una mena de luxe, de pretensió absurda, fins de llibertinatge.

I aixís, l'espós, respectava i apreciava la esposa, però anava a cercar la poesia de l'amor en un altre.

Aquest estat social vá crear dues menes de dones ben definides : la dona doméstica i la dona pública. I un altre tipu menys difinit, que tenia de l'una i de l'altre. Posseia tots els defectes de la meretriu i disfrutava de les ventatges de la dona honrada.

Explotava la seva bellesa per assolir tota mena de ventatges materials, però mes llesta que la meretriu (que sovint es una víctima innocent de la societat) es casava -----

amb l'enamorat galan, l'esclavitzava per medi dels seus atractius físics, l'explotava, portant una vida de mandra, d'inutilitat, de luxe, de sensualisme i d'ignorancia.

Poquíssimes dones, trobaven medis de desenvolupar llur esperit, tancades en aquest ambient rutinari.

I ~~l'esperit~~ de la dona, encare inconscient, patia sense saber la causa.

Tenir un marit, posar fills al mon, anar ben vestida i alimentada podien no esser la felicitat per un cor femení. I quan una dona volia imposar-se pel sol dret de triar l'home que li avellís, la burgesia la mirava com un cap vert, com una neurótica, com una desequilibrada, quan les anormals son les altres, les que no posseïxen el do natural de l'amor que forma part de l'essència mateixa de la vida, les que es resignen en la seva missió purament pro-creadora i doméstica. Algunes, moltes, haurien posseït qualitats espirituals i amoroses, pero l'educació que havien rebut de llurs pares i la tutela estreta del ---

confessor atrofiava en aquest, don natural.

Havien anat al matrimoni tan mal preparades per al amor (carnal i espiritual) que el resultat ha estat una catàstrofe domèstica. Milers de llars existeixen desfetes, fredes, sense caliu, però el nostre gran respecte a les apariències, (sempre ens preocupa més la part exterior que l'intima) ens fá aguantar i dissimular.

Si les dones no tenien ni el dret de cultivar l'amor, Com volieu que es parlés d'altres drets ni d'altres necessitats espirituals? Reconeixeu amb mí, i que aixó sigui en descarrec ~~per~~^{de} les dones massa feministes, que el primer afany llibertador de la dona ha estat en pró de l'amor.

La emancipació general ha començat per sortir soles. Y si tan desitjavem sortir soles, era ^{en primer lloc} per anar vers l'home que el cor havia triat. Algú dirá que la moral n'ha sofert molt d'aquest primer pas de la dona vers els seus drets. Jo diré que és possible i també

natural. Si la noia hagués estat educada, preparada, mes assabentada i menys ignorant, no hauria passat res. I si hagués passat hauria estat per voluntat decidida de la interessada, en qual cas la societat no té cap dret a intervenir. Cada ú té la seva moral. I una cosa es la moral personal i altra la moral de ~~faxada~~. *d'aparència*.

La manca de cultura de la dona espanyola en general, m'ha preocupat tan sovint i tant intensament, que he cercat i recercat la causa per tot arreu on em semblava trobar un indici.

Mentre les dones d'altres països havien assolit un nivell cultural ben notable, aquí seguíem endarrerides.

I malgrat això, la intel·ligència de la nostra raça no podia ésser la causa d'aquest endarreriment. Amb els pocs medis educatius i instructius que posseïm és admirable el que han fet un grup d'homes i dones. Ço que prova les nostres excepcionals capacitats.

Pero, no hi ha cap dubte que l'enderreriment cultural de la dona interessava d'una manera intensa a algú de molt poderós. ~~Una gran força,~~
~~establia una consciència.~~

A qui podia interessar ?

La vella sabiduria popular, assegura que per a trobar el culpable cal cercar aquell a qui el fet aprofita.

La meua modesta opinió és que la ignorancia i grisor de la dona no podia interessar més que als pares de l'Esglesia ^{Esposa i ayola,} i als ^{marits} homes baixament egoistes.

Els primers, amb una llògica admirable, ^{deuen pensar} que quan mes la dona visqués allunyada de la societat, menys ocasions tindria per a pecar i mes fàcil els seria de salvar la seva ànima.

Els segons, no somniaven en altres qualitats per a la dona propia, que el sentit econòmic i les aptituts pro-creadores.

La Esglesia Catòlica, establerta a Espanya com una poderosa força acaparadora espiritual i social, ha treballat activament per a conservar la ceguera espiritual femenina, per a mantenir l'ànima de la dona, apocada, inactiva, tancada en una presó hermètica de convencionalismes, de supersticions, de terrors.

Els pares de l'Esglesia devien creure que aquella vida trista, grisa, sol, litaria i xorca de amor, predisposava l'esperit femení a enlairar-se vers Deu. Essent nomès aquesta vida un pas transitori per a l'altre, es compren que els directors espirituals exercissin una pressió constant per allunyar l'esperit nostre de les coses d'aquesta terra.

M'he agafat en aquesta tesi, perquè em sembla la més lògica. I en fer-ho no blasmo als confessors, cicerons espirituals d'animes femenines. Els trobo ben posseïts del seu rol i admirablement organit-

zats col.lectivament, per a desenvolupar llur bastíssim programa social.

El que és menys comprensible es la complaença de molts homes, en voler conservar la muller grisa, ignorant, inculta, mentre es complauen d'una faissó evident frequentant la dona d'un altre, espiritual, graciosa, instruída.

Aquest principi de poligamia espiritual (fixeu-se que ni un sol cop m'he ocupat de relacions sexuals, que no interessen ni poc ni molt al tema de la meva conferència) Aquest principi de poligamia espiritual que practicava l'home, no podia complaure ni ésser acceptat amb goig per cap dona casada.

Insisteixo en que el primer pas vers l'emancipació de la dona a casa nostra ha estat d'alliberament sentimental.

Un impuls formidable de l'esperit femení vers el veritable amor, el de l'ánima. Aquell al qual ha aspirat ja fá segles inutilment, *i que és el primer dret universal, dels homes.*

Si les nostres dones han començat/^{de}estudiar, de llegir, d'acudir a Universitats i Centres instructius, ha ^{estat}sigut amb un afany, grandíols, tal vegada inconscient, d'apropar-se a l'esperit de l'home, d'anivellar-se a l'home, per a poguer esdevenir la companya, l'amiga, la esposa ideal.

La prova del que dic, cerqueu-la en els exemples infinits que ens volten dintre la societat. A quina dona no ha interessat el desenvolupament espiritual femení ?

A les que viuen de l'amor purament material, a les domèstiques incorregibles i a les beates mes aferrissades.

Algú ha dit que l'avançada social femenina dels nostres dies era una fallida per l'Església Catòlica.

Jo no ho crec així. Pot ésser una fallida del domini Jesuític

dintre la societat, pero espiritualment l'Esglesia en surtirà altament beneficiada.

La dona ja no serà religiosa per por o per tenir mes clients a la botiga. Ho serà per convicció, per necessitat espiritual, per sentiment veritable.

La gran fallida ha estat per l'egoisme masculí. Aquell que situava la dona solament a la cuina, a l'Esglesia i a l'alcova.

La veritable dona seguirà rentant plats, cuinant i fent-se bella per plaure el marit, però entre la cuina i l'alcova, passarà per l'Universitat i els Centres culturals.

Així els homes intel.ligents i comprensius, els que es planyien de l'enderriment femení, serán ara molt mes venturosos. Podrán triar una esposa que pugui èsser la veritable companya, l'amiga benvolguda, la educadora dels seus fills i al mateix temps la dona enamorada, fidel, aquella que no oblida (jo goso esperar aixó del seny

de les nostres noies) que es dona avans que tot. Dona i futura mare, amb goig, amb alegria, sense falses i ridícules pretensions d'igualar l'home, sino amb el sentit profund i la honrosa missió de completar-lo.

.....

PERILLS DEL FEMINISME EXAGERAT .

Hem arribat, però ^{en} ~~una~~ una fase del feminisme espanyol en general, i del català en particular, perillósíssima.

Les revolucions, ~~com deia avans,~~ (i l'emancipació de la dona n'és una i de les mes grosses) solen produir-se després d'una passivitat involuntaria que produeix una gran tensió.

Es natural que el primer impuls revolucionari sigui molt

violent i que tendeixi sempre a anar massa enllà.

El veritable perill, el seriós, aquell que al meu entendre deu preocupar homes i dones, actualment es l'impuls formidable que porten les dones a casa nostre. L'equilibri, no es pas una de les nostres qualitats racials (al menys pel que es refereix a moviments sentimentals de les multituds) i tots tenim ^{de} ~~que~~ treballar per encami-
nar ~~les~~ ^{les} nostres ~~feministes~~ ^{feministes}, en perill.

Hi han una infinitat d'apassionades, que solen carregar totes les responsabilitats del nostre enderriment espiritual exclusi-
vament i única a l'home. Es un error pregón.

Un grup d'homes ha beneficiat materialment de la nostra in-
cultura, però nosaltres, en gran nombre, hi hem contribuït amb la nos-
tra covardia, amb la nostra mandra, amb el nostre sensualisme. Mentre
un altre grup masculí, molt nombrós, ho ha lamentat sincerament i ens
ha ajudat a emancipar-nos.

Jo us prego, senyores, que avans de cercar, analitzar i remarcar els defectes de l'home, el nostre company, trobém, examiném i corretgim els nostres.

Sempre resulta mes fácil perfeccionar-se a sí mateix que cercar el perfeccionament del veí. (La qual cosa no vol dir que no li faci falta).

Una altre de les nostres equivocacions o exageracions actuals perilloses és la mania que senten certes dones d'esser iguals a l'home.

La mare natura, amb la seva indiscutible sabiesa, ens ha fet biològicament diferents, per qué voler ara, per una tossuderia equivocada ~~volguer~~ èsser iguals? No ho som ni anatómicament, ni fisiològicament i per conseqüència no ho som tampoc psíquicament.

L'home i la dona dintre la societat son fets per completar-se pero mai per igualar-se i no solament per a completar-se en el terreny sexual i pro-creador, sino en el terreny inter-sexual i creador.

"Desd'el punt de vista natural, solament l'home i la dona junts constitueixen el ser humà " ha dit un ~~home~~ savi.

"L'ideal es que l'home i la dona estiguin absolutament al mateix nivell social " afegeix "lo qual no vol dir que tinguin els mateixos drets, sino el mateix nombre de drets".Cada ú els que li pertoquen.

I si un dia la evolució de la societat (o la deformació en aquest cas) ens permetés una vida exactament igual a la de l'home, automàticament desapareixeria el móvil principal de la nostra existencia : l'amor.

Penseu uns instants en una llar ón l'home i la dona tinguessin les mateixes activitats. Seria una llar sense ~~amor~~^{atracció}, sense llum, car l'home estima en la dona i la dona en l'home precisament el contrast.

La dona comença a preparar-se per a sortir a pendre part en el moviment social. Està molt bé que ho faci i es molt interessant que l'hora hagi arribat per a ella de barrejar-se-hi. Pero cal que no oblidi que es

dona, que se senti orgullosa d'esser-ho i que porti en tots els seus actes la dignificació moral i social femenina.

La dona, en sortir de l'esfera casolana i pro-creadora, en la qual ha viscut fins ara, no deu oblidar mai que pertany al sexe oposat amb el qual ~~no~~^{và a} ~~havia~~ competir, *noblement*.

"Entre la intel.ligència de la dona i la de l'home existeixen diferències, no de quantitat, sino de qualitat," reconeix Gina Lombroso.

Desgraciadament, moltes dones obliden la seva bella i noble condició de dones, i poc satisfetes de ser-ho desitjen defugir totes les obligacions femenines. Aquesta lamentable ^{inclinació} ~~manera de comportar-se a l'home~~ ens pot fer perdre molt temps en el desenvolupament espiritual i intel.lectual femení. Es clar que, després d'aquesta primera avalanxa feminista, les coses tornarán a lloc i la dona entrarà novament dintre la esfera que definitivament li pertoca.

Un altre perill feminista, es la competencia que comença a haver-hi entre homes i dones.

En el terreny professional, la dona en iguals condicions tècniques que l'home té dret a aspirar al mateix càrrec i al mateix sou que l'home. Pero en determinades circumstancies, la preferencia té d'èsser per l'home.

Es possible que aixó a primera vista sembli una injusticia, però llògicament, el veritable lloc de la dona es dintre de la llar. Ja he dit en determinades circumstancies . I bé, una d'aquestes circumstancies, es, al meu entendre, el cas de les dones casades que treballen fora de casa

Val mes per la intimitat de la llar i pel bé social comú, que la dona limiti les seves necessitats, que sápigui acontentar-se de certes privacions. Es preferible que aprengui a estalviar feina jant dintre casa
que no

un sou

que surti a guanyar al carrer ~~un sou~~.

En descarrec de moltes dones casades que treballen, tenim que reconeixer que es per culpa del sou insuficient del marit.

Pero si la dona defuig la direcció, el manteniment i les principals obligacions doméstiques, per pura ambició material, vindrá dia en que cap home voldrá pendre muller. I al costat d'aquest cas infinitament greu per a la societat (que ja s'inicia amb totes les seves conseqüencies) tindrem que afegir la crisi del treball mundial.

Cada cop hi ha menys llocs per ocupar i cada vegada hi ha mes aspirants.

D'aquesta follia materialista que arrossega gaire bé tots els pobles del mon, ^{*fambe'*} la dona es la primera responsable. En el terrenu de luxe, de vanitat i sensualisme, solem anar mes enllà que l'home. Pero també en aquest cas ens escau una missió molt alta, i es deturar aquesta perillosa riuada. Com? No sortint de la esfera económic i social que ens pertoca.

Limitant-nos a guanyar un sou quan no tinguem marit, o quan el marit estigui impossibilitat per a fer-ho.

Estar ben preparades per a guanyar-se la vida, no vol dir que tinguem que aprofitar aquesta preparació costi el que costi. En cambi, totes les noies solteres tindrien que trobar-se en condicions de independència econòmica. Aquesta independència ^{absoluta} ~~els hi ofereix~~ ^{garantit a ella i a llurs} ~~els~~ futurs marits, una garantia de sinceritat sentimental (la noia pobre i inútil passa per l'obligació moral d'acceptar el primer o el segon pretendent que passi. La vida es cara i els pares es fan vells !)

Per altra banda, la dona que no troba el marit que somniava es just que la societat li permeti guanyar-se la vida en les mateixes condicions que un home, sense cap mena de limitacions.

Pero sempre, que sigui possible, valdrà mes que la dona casada no surti fora de la llar per a guanyar diners. La casa, el marit, els fills de

manen un temps i una atenció que difícilment pot donar aquesta doble actuació de la dona.

Ja sé que aquesta opinió meva, no serà compartida per les dones casades que treballen, sobretot, les que han estudiat anys i anys i no volen (es disculpable i comprensible) deixar totes les ventajoses que s'han guanyat a força de paciència i de diners.

Personalment tenen raó.

Socialment no poden tenir-ne. El bé de la col·lectivitat exigeix sacrificis.

==

~~El presentar els principals de l'equilibri social i de la dona.~~
~~El presentar una modesta i el futur pot ésser massa brillant.~~

Us he presentat esquemàticament i un xic exagerades, dues 31
èpoques de la dona espanyola: el passat i el present.

L'una d'una grisor espantosa; l'altra d'una perillosa brillantor.

El dia que l'home s'adoni que la muller cultiva l'esperit
sense negligir els seus deures matrimonials i domèstics, no repetirà
aquell malhaurat ritornello de que "la dona quan més burra millor"
sies

Dona: ~~sixsis~~ prou feminista per enlairar-te espiritualment
pel damunt dels teus deures domèstics

Dona: sies prou ^{emina} feminista per eixir depressa de la Universitat,
del club o de la biblioteca, a l'hora santa i solemne dels àpats fa-
miliars.

Sies tu, ~~el teu~~ la que eternament, joiosament curis dels ali-
ments i de la rabo del teu home.

Això tan simple, es el secret de la pau de la llar.

Que feminitat i feminisme, ben junts, ben identificats, t'en-
lairin, dona! pel damunt les misèries de la vida.

Rs mes.

Us he presentat, esquemàticament, i un xic exagerades, dues èpoques de la dona espanyola : el passat i el present.

L'un d'una grisor espantosa; l'altra d'una perillosa brillantó.

Ara, sols tinc que dir-vos que LYCEUM CLUB espera contribuir a la formació d'un futur, equilibrat i sòlid.

El feminisme del pervindre serà, sense cap mena de dubte, l'equilibri establert entre la inercia de les unes i el vellugueig exagerat de les altres.

La dona, després d'haver rentat plats, sargit mitjes y posat fills al mon durant unes centuries, desentará una temporada de la llar, Ho farà un xic inconscientment, com una entremaliadura de colegial en vacances.

Pero el nostre seny racial s'imposará ben tost, i la dona tornarà a

ocupar-se de la casa, deixant la política i la sociologia per tenir cura del marit i dels fills. *bo i preocupant-se de*

Si insisteixo tant sovint sobre la casa i la familia, és perquè a Espanya, un gran nombre de persones creu encara, que la dona que cultiva alguna activitat intel·lectual, *o social* deixa de banda la ~~la~~ direcció de la seva llar.

Es un error patètic, Car el dia te mantes hores, i una dona activa i intel·ligent troba medi de convingar els seus lleures espirituals amb les seves activitats domèstiques.

LICEUM CLUB , es complauria **vivament** , en veure la major part de dones de sa casa, que passen les tardes al cine , a casa les amigues, receguint modistes i aparadors, acudir a biblioteques i conferències , concerts o centres instructius.

La major part de dones que no cultiven l'intel·lecte no és per manca de temps, es per inercia, per negligència, per manca de vibracions espirituals.

~~ocupar-se de la casa. Deixant la política i la sociologia per tenir cura, quan la oridin, del marit i dels fills.~~

LYCEUM CLUB de Barcelona, vol donar el seu esforç màxim per acabar d'al.liberar els esperits encatronats del vell model femení, i ajudar, a orientar i equilibrar tots els anhels l·legitims de la dona moderna.

Lluitarém contra les velles conviccions de diferencies de classe, obrint les nostres portes no solament a la classe intel.lectual, sino a la classe rica (~~la meva democeracia no em permet de dir alta~~) i de la classe pobre. Car considerém que la intel.ligencia i l'amor a instruir-se no están limitats per cap classe social.

Treballarém per a deslliurar l'esperit femení de tot el vell programa carregat de supersticions, de ignorancia, de prejudicis i carrin clonería.

Pero també treballarém per a que la dona no oblidi que la seva

mes bella missió es esser bona esposa i excelent mare.

Procurarém fer comprendre a totes les que vulguin escoltar-nos que no val la pena de viure per fregar plats i pro-crear, però que no hi ha res mes bell que ocupar-se de l'educació dels fills i preocupar-se de la casa, *al mateix temps que de l'esperit*

Combatrém amb totes les nostres forces la ignorancia i el materialisme, i procurarém oferir a totes les dones que els interessi, conferencies, cursets, sessions de cine, de belles arts, i música. En una paraula, tot el que pugui contribuir a cultivar l'esperit i l'intel.ligencia femenina, per orientar-la socialment.

No tenim cap director moral, espiritual ni politic, porque confiem en que les nostres associades son prou intel.ligents i aptes per a dirigir llurs consciencies i llurs idearis, pero qualsevol tesi filosófica, religiosa, o política trobará les nostres portes obertes i

les nostres oides preparades.

Totes les doctrines son respectables i a l'hora discutibles. No voldriem limitar la nostra intel.ligencia al coneixement d'una sola. Quan mes coneixements, mes claror !

La cultura de l'esperit femení es la nostra aspiració máxima.

Voldriem que totes les nostres associades i totes les dones del poble per les quals anèm a treballar, trobessin en LANCEUM CLUB la orientació necessaria per a educar-se espiritualment, i educar llurs fills amb amor, comprensió i eficacia.

SENYORES I SENYORS : Veu's aci **EL NOSTRE FEMINISME** i el per qué *d'aquest* **del NOSTRE FEMINISME.**

Res més.